

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการนิเทศของครูผู้นิเทศในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยที่กล่าวถึง ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการการสุ่มตัวอย่างจาก ครูผู้นิเทศในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับการอบรมหลักสูตรเทคนิคการนิเทศ จากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา รุ่นที่ 1 พ.ศ. 2537 และได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนและร่วมนิเทศกับศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา จำนวน 660 คน จำนวน 412 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ส่วนกลาง และเขตการศึกษาจำนวน 12 เขต ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ของทาโร ยามาเน่ (TARO YAMANE,1970) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน
2. ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดหมายเลขแทนประชากรทุกหน่วย แล้วใช้ตารางเลขสุ่ม (Random Number Table) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531) นับจนครบจำนวนตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และแบบปลายเปิด (Open ended) สำหรับครูผู้นิเทศในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิทางการศึกษา หน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งในสถานศึกษา ตำแหน่งทางราชการ ประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านการนิเทศ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองในด้านกรนิเทศของครูผู้นิเทศในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และแบบปลายเปิด (Open ended) โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 2 ด้าน ดังนี้ คือ

1. ในด้านความรู้ทั่วไปในเรื่องนิเทศการศึกษา
  - 1.1 จุดมุ่งหมาย หลักการนิเทศ
  - 1.2 ขอบข่ายของงานนิเทศ
  - 1.3 กิจกรรมการนิเทศ
  - 1.4 ทักษะในการนิเทศ
2. ในด้านความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้นิเทศ
  - 2.1 ความรู้เกี่ยวกับนโยบาย การจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา
  - 2.2 การนิเทศภายในโรงเรียน (ตามรูปแบบการนิเทศเพื่อให้โรงเรียนพัฒนาตนเอง)
  - 2.3 เทคนิคในการนิเทศ
  - 2.4 ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนางาน
  - 2.5 บุคลิกภาพและมารยาทในการปฏิบัติหน้าที่

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา แนวคิด หลักการ เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักสูตรการอบรม เทคนิคการนิเทศ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ปี พ.ศ. 2537 เกี่ยวกับความรู้ในเรื่องนิเทศการศึกษา
2. สัมภาษณ์บุคลากรผู้รับผิดชอบในการจัดอบรมเทคนิคการนิเทศ ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย
3. ทำตารางโครงสร้างเครื่องมือ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ ตรวจสอบให้คำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไข
4. สร้างเครื่องมือวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ พิจารณาแก้ไข ปรับปรุง
5. นำเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสมบูรณ์และความตรงของเนื้อหา
6. นำผลการตรวจแก้ไข และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ไปร่วมพิจารณา ปรับปรุง แก้ไข เครื่องมือการวิจัย กับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วจัดพิมพ์เครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้บริการทางไปรษณีย์ ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปยังกรมสามัญศึกษา เพื่อขอให้กรมสามัญศึกษาออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. นำแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือขอความร่วมมือ และชี้แจงเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามจากผู้วิจัย และหนังสือขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษา ส่งไปยังโรงเรียนและครูผู้สังเกต ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยใช้บริการทางไปรษณีย์

3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้บริการทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม ไปจำนวน 250 ฉบับ ได้รับคืนมาเป็นจำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.00 ของแบบสอบถามทั้งหมด และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.00 ของแบบสอบถามทั้งหมด ดังรายละเอียดเสนอในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ผู้ให้ข้อมูล	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ	แบบสอบถามที่สมบูรณ์	คิดเป็นร้อยละ
ครูผู้สังเกต	250	210	84.00	200	80.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา และมีความสมบูรณ์ทั้งหมด ไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/ Personal Computer plus) โดยดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ทศค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองในด้านการนิเทศของครูผู้นิเทศในโรงเรียน สังกัด กรมสามัญศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อ ภาพรวมในแต่ละด้าน และภาพรวมทั้งหมด โดยวิเคราะห์ตามเกณฑ์ค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) ดังต่อไปนี้

- 3.50 - 4.00 กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านนั้นมากที่สุด
- 2.50 - 3.49 กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านนั้นมาก
- 1.50 - 2.49 กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านนั้นน้อย
- 1.00 - 1.49 กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านนั้นน้อยที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย